

Inspectie van het Onderwijs
*Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap*

RAPPORT VAN BEVINDINGEN KWALITEITSONDERZOEK

rkbs 'De Kameleon'

Plaats : Den Dolder
BRIN nummer : 20IZ|C1
Onderzoeksnummer : 292841
Datum onderzoek : 22 mei 2017
Datum vaststelling : 27 juni 2017

SAMENVATTING

De Kameleon heeft haar kwaliteit op orde en de inspectie handhaaft het basisarrangement.

Wat gaat goed?

Er zijn duidelijke regels en omgangsvormen en er heerst een positieve, prettige sfeer op de school. Daarbij is er aandacht voor de directe omgeving maar ook voor wat er in de rest van de maatschappij speelt. Leerlingen zijn hier nadrukkelijk bij betrokken en initiëren ook projecten. Ouders, leraren en leerlingen bevestigen het beeld van een goed schoolklimaat.

De resultaten voor taal en rekenen waren in het verleden nog wel eens wisselend. Intussen is er een stijgende lijn te zien. De afgelopen twee jaar liggen ze boven de bovengrens die de inspectie hanteert. Een mooi succes voor het team dat dit, mede door een verbeterde analyse van de gegevens en duidelijke ambities, tot stand bracht.

Die ambities gelden ook voor de sociale en maatschappelijke competenties van de leerlingen. De school wil dat leerlingen leren respect te hebben voor hun omgeving en openstaan voor anderen. Dat is zichtbaar.

De kwaliteitszorg en -cultuur op De Kameleon zijn ook goed.

Personeelwisselingen werken dankzij een duidelijke visie en een overzichtelijke organisatie, aansturing en taakverdeling

niet remmend maar geven juist een nieuwe impuls aan de school. Daarnaast voelt men zich gezamenlijk verantwoordelijk voor de kwaliteit van het onderwijs en probeert men de aanwezige expertise zo efficiënt mogelijk in te zetten.

Wat kan beter?

De school volgt de ontwikkeling van de leerlingen voldoende en weet waar deze stagneert of voorloopt. Dat geldt in elk geval voor de basisvakken taal en rekenen. Het in kaart brengen van de leergroei bij onder meer Engels en de expressievakken gaat de komende periode verder uitgewerkt worden. Bij deze vakken is het team ook bezig ambities te formuleren en te kijken in hoeverre afstemming mogelijk is.

De kinderen leren en ontwikkelen zich voldoende. De leraren leggen duidelijk uit en zorgen voor structuur in de lessen. Ontwikkelingen als het handelingsgericht werken, het coöperatief leren, de aanpak bij de expressievakken en Engels, en

het onderwijs aan (hoog)begaafde leerlingen vragen nog een verdiepingsslag. Daarbij zet de school met name in op het vergroten van het eigenaarschap bij de leerlingen.

Wat moet beter?

Bij alle onderzochte standaarden voldoet de school ten minste aan de wettelijke vereisten (de basiskwaliteit).

1 INLEIDING

Wat voor onderzoek heeft de inspectie gedaan?

Volgens de wet moeten alle scholen eens in de vier jaar door de inspectie worden bezocht. Vanaf januari 2015 krijgen alle scholen die daarvoor in aanmerking komen een onderzoek met een concept-waarderingskader. Dit kader is in juni 2016 bijgesteld. Vanaf 24 oktober krijgen scholen een onderzoek met dit bijgestelde onderzoekskader voor 2017. Zo ook De Kameleon. Voor meer informatie over het nieuwe toezicht en de opzet van de vernieuwde kwaliteitsonderzoeken en het nieuwe onderzoekskader, zie de website van de inspectie www.onderwijsinspectie.nl.

Werkwijze

Op 22 mei 2017 hebben de volgende onderzoeksactiviteiten plaatsgevonden:

- een documentenanalyse;
- een presentatie door de school;
- gesprekken met verschillende groepen belanghebbenden: directeur, intern begeleider, leraren, ouders en leerlingen;
- observaties van de onderwijspraktijk in een aantal groepen; deze observaties hebben wij samen met observanten van de school uitgevoerd.

Op 23 mei 2017 hebben we een feedbackgesprek gevoerd met het bestuur, de schoolleiding, de intern begeleider en enkele leraren van de school. In dit gesprek zijn de bevindingen en oordelen van de inspectie besproken en heeft de school aangegeven wat zij gaat doen met deze bevindingen.

Naast de beoordeelde standaarden hebben wij enkele aanvullende wettelijke aspecten beoordeeld. Wanneer niet voldaan is aan één of meer van deze artikelen, geven wij dat aan in paragraaf 3.2.

Leeswijzer

Hierna volgt eerst de conclusie van het onderzoek op rkbs 'De Kameleon'. Hoofdstuk 3 geeft per kwaliteitsgebied de resultaten van het onderzoek. In hoofdstuk 4 is de reactie van het bestuur op het onderzoek en de rapportage opgenomen.

2 HOOFDCONCLUSIE

De kwaliteit van het onderwijs op basisschool De Kameleon is op orde. Op de acht onderzochte standaarden voldoet de school ten minste aan de basiskwaliteit. Zes standaarden zijn als goed beoordeeld, omdat hier eigen aspecten van de school duidelijk aantoonbaar zijn. De school heeft zich sinds het vorige inspectiebezoek in juni 2012 positief ontwikkeld.

De leraren hebben inzicht in de onderwijsbehoeften van hun leerlingen en passen hun aanbod en instructie hierop aan. Zij geven afgestemde instructie aan de drie niveaugroepen die zij in hun klas onderscheiden, in elk geval bij de basisvakken. Daarbij wordt steeds meer gewerkt met meetbare, realistische ambities en vanuit een gezamenlijk gedragen onderwijsvisie. In toenemende mate is er ook structureel sprake van een uitdagend, breed aanbod. Het team kan zich hierin (OP2 en OP3) verder ontwikkelen.

Het veiligheidsbeleid en het schoolklimaat zijn sterke punten, ook volgens iedereen met wie we gesproken hebben. De school besteedt hieraan veel aandacht, evalueert en neemt in overleg met betrokkenen tijdig passende maatregelen.

Dit wordt ondersteund door een goede kwaliteitszorg en -cultuur. De school hanteert een dekkend kwaliteitszorgsysteem. De directie heeft overzicht en stuurt zo nodig bij. Het team werkt professioneel samen, is gericht op leren van en met elkaar en op voortdurende verbetering.

Het is dan ook niet verbazingwekkend dat de resultaten zich de afgelopen jaren verbeterd hebben, niet alleen op het cognitieve maar ook op het sociale en maatschappelijke vlak.

3 RESULTATEN ONDERZOEK RKBS 'DE KAMELEON'

3.1 Kwaliteitsoordelen op onderzochte standaarden

Kwaliteitsgebied	Onderwijsproces	Onvoldoende	Voldoende	Goed
OP2	Zicht op ontwikkeling		•	
OP3	Didactisch handelen		•	

Onderwijsproces

Leerlingen in beeld, met kansen voor verdere verbetering

De leraren volgen de prestaties en ontwikkeling van de leerlingen met een kleuterobservatiesysteem, methodegebonden en -onafhankelijke toetsen, observaties en steeds vaker ook gesprekken. Zij vergelijken deze gegevens met de verwachte ontwikkeling van de leerling. Bij afwijkende resultaten maken de leraren in samenspraak met de intern begeleider nadere analyses. Zij gebruiken de informatie om hun onderwijs af te stemmen op verschillen tussen leerlingen (minimum, basis, plus), in elk geval bij rekenen en taal. Dit leggen zij in toenemende mate vast in groepsplannen, die zij regelmatig evalueren. Indien nodig worden individuele hulpplannen opgesteld. Hiermee voldoet de school aan de basiskwaliteit.

Eigen aspecten zijn in ontwikkeling. Het team is bezig met het updaten van het aanbod en de aanpak, in wisselwerking met een door alle betrokkenen gedragen onderwijsvisie. Daarnaast vragen het onderwijs aan meer- en hoogbegaafden en de zorg meer verdieping: leerlijn leren leren, volgsysteem voor (hoog)begaafden, Levelwerken en het Leerplein. Verder werkt men aan leerlijnen in de onderbouw, de Brede School, een professionele organisatie (kwaliteitskringen) en de ouderbetrokkenheid. Een en ander moet zich nu zetten en/of verder ontwikkelen.

Eigen ambities, op basis van geconstateerde leergroei, bij onder meer Engels en de expressievakken moeten daarnaast nog geformuleerd worden. De vragen zijn hierbij steeds: wat heeft dit kind nodig, wat is haalbaar, hoe bereik je dat en wanneer ben je tevreden. Duidelijke doelen en criteria stellen blijft daarbij belangrijk.

Het didactisch handelen is op orde en volop in ontwikkeling

De uitleg is over het algemeen duidelijk, de lessen zijn logisch opgebouwd en de lesinhoud past bij het niveau van de leerlingen. De leraren zorgen ook voor structuur en een taakgerichte werksfeer. De maatschappij verandert echter en daarmee ook de school en het onderwijs. Handelings- en opbrengstgericht werken, strategisch, coöperatief en betekenisvol leren kregen en krijgen niet voor niets de aandacht op De Kameleon. Er is op dit moment veel in beweging. Enerzijds willen leraren meer uitdaging en onderwijs op maat bieden aan leerlingen, anderzijds zullen zij leerlingen moeten durven 'loslaten' om tijd te vinden voor ondersteuning waar die nodig is. Het werken met dag-/weektaken en ouder- en kindgesprekken helpt daarbij. Verder blijft het borgen van de gekozen werkwijze voorlopig een belangrijk aandachtspunt.

Kwaliteitsgebied Schoolklimaat		Onvoldoende	Voldoende	Goed
SK1	Veiligheid			•
Kwaliteitsgebied Schoolklimaat		Kan beter	Voldoende	Goed
SK2	Pedagogisch klimaat			•

Schoolklimaat

Veiligheid goed gewaarborgd en continu in de aandacht

De Kameleon is zichtbaar een Vreedzame School. De school besteedt veel tijd en aandacht aan maatregelen om de veiligheid van haar leerlingen en personeel te waarborgen en betreft iedereen daar ook bij. Er is sprake van een preventief en curatief veiligheidsbeleid. Een en ander is recent opnieuw overzichtelijk vastgelegd. De school heeft een pestcoördinator en vertrouwenspersonen. Bij incidenten treedt de school snel en adequaat op. De veiligheidsbeleving van de leerlingen wordt jaarlijks gemeten en vervolgens besproken in het team en met de leerlingen. De school is voortdurend bezig om haar beleid verder aan te scherpen en te kijken wat zij verder nog kan doen. Voorbeelden zijn de scholingen rond Grip op de Groep, Rots en Water, en Zien, maar ook de samenwerking met het CJG en het sociaal team. De social media hebben eveneens de aandacht. Hierbij worden ook de ouders betrokken.

Een prettig en ondersteunend pedagogisch klimaat als kern van het onderwijs

De school werkt vanuit de waarden van de Vreedzame School en leraren 'leven' deze waarden ook 'voor'. Zij zorgen voor een respectvolle omgang met elkaar en de leerlingen onderling. Er zijn duidelijke regels, die bij alle betrokkenen bekend zijn. De leerlingen zijn hierbij actief betrokken via onder meer de leerlingenraad, de klassenvergadering en het tutor- en mediator-zijn. De goede sfeer en

openheid in de school is in alle gesprekken met leraren, ouders en leerlingen bevestigd en is ook voelbaar in de school: 'er is ruimte voor ontmoeting in en rond de school'.

Het team hoopt dat leerlingen door de combinatie van regels/structuur en eigen keuzes maken niet alleen hun eigen grenzen leren kennen maar ook die van anderen. En dat de kinderen opgroeien tot 'verantwoordelijke en actieve leden van de gemeenschap'.

Kwaliteitsgebied Onderwijsresultaten		Onvoldoende	Voldoende	Goed	N.t.b.
OR1	Resultaten			•	
Kwaliteitsgebied Onderwijsresultaten		Kan beter	Voldoende	Goed	
OR2	Sociale en maatschappelijke competenties				•

Onderwijsresultaten

Samen sta je sterk als basis voor goede (cognitieve) eindresultaten?

Het onderwijsproces voldoet aan de basiskwaliteit. Het schoolklimaat en de kwaliteitszorg en ambitie zijn sterke punten. Dit levert naar het zich laat aanzien goede resultaten op, niet alleen op het cognitieve maar ook op het sociale en maatschappelijke vlak.

In het verleden waren de eindresultaten bij taal en rekenen niet altijd naar verwachting, de laatste jaren wel. En het perspectief voor de komende jaren is positief.

Een mooi succes voor het team dat dit mede door een verbeterde analyse van de gegevens en een duidelijke visie op het onderwijs tot stand bracht.

Kinderen waarlijk mens laten worden

De ambities gelden niet alleen voor de cognitieve maar ook voor de sociale en maatschappelijke competenties van de leerlingen. De school wil dat leerlingen zowel kennis opdoen en leren leren, als leren respect te hebben voor hun omgeving en openstaan voor anderen. De kunst is dat vast te houden en zichtbaar te maken: kun je laten zien dat je leerlingen hier in verder brengt?

Kwaliteitsgebied Kwaliteitszorg en ambitie		Onvoldoende	Voldoende	Goed
KA1	Kwaliteitszorg			•
KA2	Kwaliteitscultuur			•

Kwaliteitszorg en ambitie

Een goed kwaliteitszorgsysteem

De kwaliteitszorg heeft zich verder ontwikkeld sinds het vorige schoolbezoek vier jaar geleden: de school beschikt nu niet alleen over een goed functionerend stelsel van kwaliteitszorg maar het hele team is betrokken bij deze zorg. Bestuur en school hebben zicht op de resultaten en de kwaliteit van het onderwijsproces en schoolklimaat onder meer door klassenbezoeken met bijbehorende evaluatiegesprekken, peilingen/enquêtes en visitaties. Men evalueert een en ander regelmatig en zorgt er ook voor de bereikte onderwijskwaliteit vast te houden en/of te verbeteren. Uit de jaar-/verbeterplannen en het schoolplan blijkt aan welke verbeteringen de school werkt. Zij voert die verbeteringen systematisch door.

Het team is bezig met het afspreken van ambitieuze maar wel realistische eigen doelen, en dit binnen een integrale visie op onderwijs die recht doet aan de gekozen kernwaarden, maar ook aan de maatschappelijke ontwikkelingen. Men wil doorgaan met het van en met elkaar leren en daarbij zoveel als mogelijk ook stakeholders en onafhankelijke deskundigen blijven betrekken. Het stellen van prioriteiten zal daarbij eveneens noodzakelijk blijven.

Een professionele kwaliteitscultuur gericht op voortdurende verbetering

Het idee 'samen zijn we sterk' leeft op De Kameleon: er is een grote bereidheid om gezamenlijk de onderwijskwaliteit te versterken. Door een effectieve organisatie en taakverdeling en een goede overlegstructuur lukt dat ook. De school kent een professionele kwaliteitscultuur. Zij voldoet niet alleen aan wettelijke eisen (zoals een code goed bestuur en de aanwezigheid van bekwaam en bevoegd personeel dat de eigen bekwaamheid kan onderhouden), maar ook aan eigen eisen van kwaliteit. Binnen het team is er draagvlak voor de ambities en visie van de school. De teamleden delen inzichten en expertise met elkaar en durven zich in toenemende mate kritisch op te stellen ten aanzien van eigen en andermans handelen. De directie voelt zich gesteund door de teamleden en omgekeerd voelen zij zich betrokken bij en verantwoordelijk voor de verbeteringen die de directie wil doorvoeren. Men slaagt er in, ook bij wisseling in de bezetting, een professioneel team te zijn en te blijven dat het onderwijs en zichzelf steeds wil verbeteren.

3.2 Overige wettelijke voorschriften

Er waren twee tekortkomingen geconstateerd in de naleving van wettelijke voorschriften die zijn gecontroleerd. In de schoolgids ontbrak informatie voor ouders, verzorgers en leerlingen over de klachtenregeling, namelijk waar het reglement van de klachtencommissie te verkrijgen is. Daarnaast ontbrak het adres van het samenwerkingsverband (WPO artikel 13).

Intussen is informatie hierover op de website van de school geplaatst en in de schoolgids 2017/2018 opgenomen. Daarmee is aan de wettelijke voorschriften voldaan.

4 REACTIE VAN HET BESTUUR

Dit rapport beschrijft de oordelen van de inspectie over de kwaliteit van het onderwijs op De Kameleon. We hebben de school en het bestuur gevraagd om de ontwikkelrichting aan te geven op basis van de eigen kwaliteitsoordelen en die van de inspectie. Hieronder geeft het bestuur zijn reactie:

De school is trots op de ontwikkeling die zij de afgelopen jaren heeft doorgemaakt. We zijn dankbaar voor de erkenning die we hier nu voor hebben gekregen, van de inspecteur, maar bovenal van onze leerlingen en ouders. De inhoudelijke ontwikkelpunten uit het kwaliteitsonderzoek zijn positief ontvangen en sluiten mooi aan bij de ambities die we hebben geformuleerd in het schoolplan 2017-2021. De Kameleon heeft hoge ambities; door dit kwaliteitsonderzoek zijn we ervan overtuigd dat we in staat zijn om deze te bereiken.

Uit het kwaliteitsonderzoek is naar voren gekomen dat de school zich onderscheidt op het gebied van democratisch burgerschap en maatschappelijke betrokkenheid. Een mogelijke ontwikkeling die hieruit voortvloeit is de aanvraag voor het predicaat 'Excellente school'.

De Kameleon is een lerende organisatie, met een hecht en professioneel team. We hebben niet alleen hoge verwachtingen van de leerlingen, maar ook van onszelf. Door te blijven leren van elkaar, borgen we onze kwaliteitszorg en -cultuur.